

prima instanță: N. Mazur,
instanța de apel: N. Cernat L. Bulgac, A. Pohopol,

dosarul nr. 2ra-1268/15

Î N C H E I E R E

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Servicii de Pază a MAI”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societatea pe Acțiuni împotriva Întreprinderii de Stat „Servicii Pază a MAI”, intervenient accesoriu Pașchevici Valentina cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderii de Stat „Servicii Pază a MAI” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 octombrie 2014, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 14 aprilie 2014, CIA „Asito” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Servicii Pază a MAI”, copîrît Pașchevici Valentina cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că la 19 august 2011, a încheiat cu Roșca Eduard, care deține dreptul de proprietate asupra autovehiculului de model „BMW 520”, cu n/î C LV 709, un contract de asigurare facultativă Casco.

La 20 aprilie 2012, Pașchevici Valentina, activând în calitate de gardian public în cadrul ÎS „Servicii Pază a MAI”, a instalat în fața sediului ÎS „Combinatul Poligrafic” doi piloni improvizați din metal care aveau tras printre ei un fir metalic, astfel, deteriorând autovehiculul menționat care staționa, fapt confirmat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 aprilie 2012, întocmit de CPS Buiucani.

Prin urmare, în rezultatul producerii cazului asigurat, compania de asigurări a achitat persoanei păgubite despăgubirea de asigurare în cuantum de 1 980 lei.

Menționează că a expediat în adresa pârâților reclamația nr. 01 - 3/14 - 1446 din 05 octombrie 2012, solicitând achitarea benevolă a sumei de 1 980 lei, însă, ultimii au refuzat, pe motiv că lipsește decizia prin care ar fi fost stabilită vinovăția Valentinei Pașchevici.

Consideră reclamantul că răspunsul pîrîților este neîntemeiat și contravine practicii judiciare, or, instanța de recurs a statuat deja în unele cazuri, că pentru survenirea răspunderii în ordine civilă nu este necesar ca vina să fie stabilită în mod obligatoriu pe cale penală sau administrativă, iar răspunderea civilă survine în cazul în

care sunt prezentate acțiuni ilegale, survenirea consecințelor și legătura cauzală dintre acțiune și consecințe.

Totodată, indică că la materialele pricinii sunt anexate toate actele necesare care confirmă cu certitudine survenirea răspunderii civile a Valentinei Pașchevici pentru dauna cauzată la data de 24 aprilie 2012, or, din răspunsul Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău nr. 09-10085 din 29 octombrie 2012, rezultă că zgârieturile automobilului au fost provocate prin acțiunile Valentinei Pașchevici.

Solicită încasarea de la „Servicii Pază a MAI” și Pașchevici Valentina în mod solidar prejudiciul material în sumă de 1 980 lei și cheltuielile de judecată.

La 16 septembrie 2014, CIA „Asito” SA a depus o cerere de concretizare a cerințelor solicitând schimbarea statutului procesual al copârteii Pașchevici Valentina în intervenient accesoriu și încasarea din contul ÎS „Servicii d Pază a MAI” a prejudiciului material în mărime de 1 980 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 86-87).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 octombrie 2014, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la ÎS „Servicii Pază a MAI” în beneficiul CIA „Asito” SA, prejudiciul material în sumă de 1 980 și taxa de stat în sumă de 270 lei, în total suma de 2 250 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, a fost respins apelul declarat de către ÎS „Servicii de Pază a MAI” și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei, instanța de apel a invocat prevederile art. 1329 alin.(1), art. 1398 alin.(1), art. 1415 alin.(1) din Cod civil, care reglementează preluarea de către asigurător a drepturilor asiguratului, temeiul și condițiile generale ale răspunderii delictuale și dreptul de regres față de persoana care a cauzat prejudiciul, care indică că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că ÎS „Servicii Pază a MAI” este responsabil de repararea prejudiciului cauzat de către Valentina Pașchevici în cadrul îndeplinirii funcțiilor de serviciu încredințate de administrația întreprinderii, iar faptul că în privința Valentinei Pașchevici nu a fost pornită urmărirea penală și nici întocmit proces contravențional nu poate servi temei de respingere a acțiunii, or, prin probele acumulate s-a dovedit că anume ultima este responsabilă de producerea cazului asigurat și respectiv cauzarea de daune proprietarului asigurat.

La 03 aprilie 2015, ÎS „Servicii de Pază a MAI” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că intimatul în cererea de chemare în judecată a indicat că la data de 20 aprilie 2012, Pașchevici Valentina, care este angajată a întreprinderii a instalat în fața sediului doi piloni din metal care aveau tras printre ei un fir metalic, iar șoferul autovehiculului de model „BMW 520” cu n/î C LV 709, Roșca Eduard n-a observat pilonii și i-a accidentat, iar în urma producerii cazului dat, intimatul a achitat persoanei păgubite Roșca Eduard suma de 1 980 lei.

Menționează că asupra circumstanțele invocate în acțiune nu a fost întocmit un procesul-verbal, iar Pașchevici Valentina nu a fost atrasă la răspunderea contravențională.

Indică că instanțele inferioare la emiterea hotărârii eronat a făcut referirile la prevederile art. 29 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, deoarece, acțiunile Valentinei Pașchevici nu se regăsesc în prevederile normei citate, nefiind stabilită culpa ultimei și nici săvârșirea unui accident sau contravenții administrative. Susține că norma citată este o normă imperativă care impune subiectul de drept civil și nu prevede derogări.

Invocă că conform prevederilor art. 29 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor, astfel, rezultă că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe nu corespunde imperativelor legale și anume art.6 alin(3) din Legii privind actele legislative și nici nu cade sub incidența art. 29 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

La fel, indică că pe versoul procesului-verbal de constatare a pagubelor a asiguratului Roșca Eduard din 26 aprilie 2012, factorul de decizie a CIA „Asito” SA a înscris regres către Valentina Pașchevici, iar prin conținutul art. 29 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, persoanei juridice nici nu i se poate înainta acțiune în regres, deoarece, acțiunea în regres poate fi înaintată numai persoanei fizice, utilizatorul automobilului, din motiv că persoana juridică nu conduce automobilul.

Consideră că instanțele inferioare la emiterea deciziei eronat au concluzionat în temeiul art. 1398 din Cod civil, deoarece, norma citată reglementează relațiile dintre proprietarul bunului și cel care acționează ilicit, iar această prevedere putea fi aplicată doar în cazul în care reclamant era proprietarul automobilului, și nu CIA „Asito” SA într-o acțiune în regres.

La 11 mai 2015, CIA „Asito” SA a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil. Indică intimatul că Curtea de Apel Chișinău în decizia din 17 martie 2015, a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele de drept aplicate, pe când argumentele recurentului sunt declarative.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Servicii Pază a MAI” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎS „Servicii Pază a MAI”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎS „Servicii Pază a MAI” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎS „Servicii Pază a MAI” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Servicii Pază a MAI” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva